

การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้
สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียน
ระดับประถมศึกษา

Development of a Distance Training Package on
Learning Management for Teachers to Enhance Thai
Language Reading and Writing Skills of Primary
Level Students

สุวรรณี ยะหะกร (Suwannee Yahakorn)¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา (2) พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลฯ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และ (3) ประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ กลุ่มตัวอย่าง คือครูระดับประถมศึกษาจำนวน 50 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (ก) ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา (ข) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล (ค) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรม และ (ง) แบบรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
School of Education Sukhothai Thammathiraj Open University
correspondent author e-mail: syahakorn@yahoo.com

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. เกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=20.4$ S.D. =12.3) ด้านปัญหา การใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=16.8$ S.D. = 9.5) และในด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่าทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 43.8$ S.D. = 12.77)
2. ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ มีประสิทธิภาพ $E_1 / E_2 = 73.27/76$.
3. ผลการประเมินการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านความรู้ คะแนนเฉลี่ย หลังการอบรมเท่ากับ 17.69 สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ และด้านความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิธีดีประกอบการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, วิชาภาษาไทย, ชุดฝึกอบรมทางไกล, นักเรียนระดับประถมศึกษา

Abstract

The objectives of this quantitative research were (1) to study the conditions and problems of, and the needs for, the use of a distance training package on learning management for teachers to enhance Thai language reading and writing skills of primary level students; (2) to develop a distance training package based on the 75/75 efficiency criterion; and (3) to evaluate the distance training package. The research sample consisted of 50 purposively selected primary school teachers. The employed research instruments comprised (a) a distance training package on learning management for teachers to enhance Thai language reading and writing skills of primary level students; (b) an achievement test for testing before and after using the

distance training package; (c) a scale to assess satisfaction with the distance training package; and (d) a form for reporting the results of using the distance training package. Statistics for data analysis were the E_1/E_2 index, percentage, mean, and standard deviation.

Research findings were as follows:

1. Regarding the conditions it was found that for conditions of using training packages were at the lowest level ($\bar{X}=20.4$ S.D. =12.3); for the problem of using training packages were at the moderate level ($\bar{X}=16.8$ S.D. = 9.5); for the need of using training packages were at the highest level ($\bar{X}=43.8$ S.D. = 12.77)

2. The distance training was efficient at 73.27/76.47

3. Regarding the evaluation results was 17.69 which was higher than their pre-training mean in the satisfaction aspect, the trainees were satisfied at the high level with the contents of the training package and the accompanying VCD on training; furthermore, they were satisfied at the highest level with the post-training follow-up and supervision.

Keywords: Learning management, Thai language, Distance training package, Primary level student

1. บทนำ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณภาพการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้หลายประการ ที่สำคัญคือนักเรียนต้องสามารถใช้ทักษะทางภาษาไทย ได้แก่ ทักษะการฟัง ดู พูด อ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในสภาพความเป็นจริงปรากฏว่านักเรียนจำนวนหนึ่งยังไม่สามารถอ่านและเขียนได้ แม้อยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 นอกจากนี้ในเว็บไซต์ <https://www.komchadluek.net/news/today-in-history/306807> จตุรนต์ ฉายแสง (2564) ได้เปิดเผยข้อมูลเรื่อง

การอ่านออกเขียนได้ ดังนี้ “สพฐ. ได้ทำเครื่องมือทดสอบ ความสามารถการอ่านออกเสียง และความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ป.3) และ ป.6 ทั่วประเทศ จำนวน 1.6 ล้านคน ในช่วงเดือนกันยายน 2556 พบว่า นักเรียนอ่านไม่ได้ จำนวน 45,929 คนและมีข้อมูลจากสมเกียรติ ชอบผล (2563) รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึงผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2551 ทั่วประเทศ จำนวน 782,284 คน และมี 31,269 โรงเรียน พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการเขียนอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง 82,391 คน หรือร้อยละ 10.53 และเขียนไม่ได้ จำนวน 45,477 คน ร้อยละ 5.81 ด้านการอ่าน ต้องปรับปรุง 32,524 คน ร้อยละ 3.52 และอ่านไม่ได้ 32,699 คน ร้อยละ 4.18 โดยที่ กษมา วรวรรณ ณ อุทยานกล่าวว่า “สาเหตุที่นักเรียนอ่านเขียนภาษาไทยไม่ได้มาจากเหตุผล 4 ประการ ได้แก่ (1) ความยากจนและการขาดเรียนบ่อย (2) นักเรียนไม่ได้พูดภาษาไทยที่บ้าน (3) นักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และ (4) อยู่ในพื้นที่ที่มีครูไม่เพียงพอ ส่วนแนวทางการแก้ไขนั้นในปีการศึกษา 2550 นี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก้ไขดังนี้ (1) ขยายการสอนด้วยระบบสองภาษาโดยลดเวลาการเรียนการสอนด้วยภาษาถิ่นลงแล้วเพิ่มเวลาสอนด้วยภาษาไทยมากขึ้นโดยขยายเป็น 100 โรงเรียนจากปีที่แล้ว 12 โรงเรียน (2) แก้ปัญหาความยากจนของนักเรียนโดยให้โรงเรียนสงเคราะห์เป็นพิเศษ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การเรียนการสอน เป็นต้น (3) แก้ปัญหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยนำแบบทดสอบมาทดสอบนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ และ (4) แก้ปัญหาโรงเรียนมีครูไม่พอโดยให้สำนักงานเขตพื้นที่จัดระบบลดภาระงานด้านธุรการลง นอกจากนี้สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานยังได้จัดงบประมาณให้โรงเรียนเหล่านั้น รายหัวละ 500 บาท คิดเป็นงบประมาณ 39.5 ล้านบาท เพื่อให้โรงเรียนจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และให้ครูตัวนักเรียน กษมา วรวรรณ ณ อุทยาน กล่าว (มติชน ฉบับวันที่ 8 กรกฎาคม 2550)

อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคงต้องอาศัยครูเนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาไทยของนักเรียน แต่เนื่องจากครูส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจและแนวทางในการปฏิบัติเพื่อจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการอ่านการเขียนภาษาไทยให้กับนักเรียน การแก้ปัญหาที่พอทำได้คือการจัดฝึกอบรมให้ความรู้และแนวทางกับครูเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมักจัดอบรมซึ่งต้องใช้งบประมาณ

จำนวนมากเนื่องจากมีโรงเรียนที่มีนักเรียนอ่านไม่ออกจำนวนมาก และการอบรมอาจไม่เกิดผลที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะการให้ความรู้และแนวทางเพียงอย่างเดียวยังไม่สามารถทำให้ครูนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง เพราะครูมักเกิดปัญหาในการนำไปใช้และขาดที่พึ่งพาทางความคิดที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ให้กับนักเรียน ผู้วิจัยศึกษาจากงานวิจัยที่ใช้วิธีการอบรมทางไกลโดยใช้ชุดฝึกอบรม เป็นระบบการอบรมครูที่เหมาะสมเพราะเป็นระบบที่ครูไม่ต้องเดินทางออกนอกโรงเรียน ไม่ต้องละทิ้งนักเรียน แต่สามารถรับความรู้และมีผู้คอยให้คำแนะนำด้วยการใช้สื่อเทคโนโลยีหรือเอกสารที่ครูสามารถศึกษาด้วยตนเอง หากมีข้อสงสัยที่ปฏิบัติไม่ได้ขณะทำงาน สามารถขอความช่วยเหลือจากวิทยากรในระบบทางไกลได้ นับเป็นการรับการอบรมด้วยระบบทางไกลซึ่งเป็นความเด่นเฉพาะของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นระบบที่จะช่วยให้เกิดความเป็นไปได้ในการเกิดปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และทำได้กับผู้รับบริการที่มีจำนวนมาก ให้ได้รับการบริการอย่างทั่วถึง ก่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการสังคมของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ คือ

1. ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
3. ประเมินผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรม

3. วิธีการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูที่สอนภาษาไทยให้แก่นักเรียนในระดับประถมศึกษา โดยเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนในสังกัดเทศบาลทั่วประเทศที่ จำนวนนักเรียน 782,284 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากครูจำนวน 50 คน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่สอนภาษาไทยให้แก่ักเรียนในระดับประถมศึกษา ที่มีนักเรียนอ่านและเขียนไม่ได้ ซึ่งมีจำนวน 197 คน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลของครูเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรม ได้แก่

- (1) ด้านความรู้ของครูผู้ใช้ชุดฝึกอบรม
- (2) ด้านความพึงพอใจของครูผู้ใช้ชุดฝึกอบรม

3.3 สมมติฐานการวิจัย

3.3.1 ชุดฝึกอบรมทางไกลที่สร้างขึ้นสร้างตามหลักการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลและมีความสอดคล้องกับสภาพบริบทปัญหาและความต้องการทางการเรียนการสอนของครูภาษาไทยในระดับประถมศึกษา จึงมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

3.3.2 ผลการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมในด้านระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการ 3 ช่วงตามวัตถุประสงค์โดยแต่ละช่วงดำเนินการวิจัยดังนี้

3.4 การดำเนินการวิจัย การดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- (1) ศึกษาเอกสารและรายงานของทางราชการ ที่ระบุจำนวนนักเรียนประถมศึกษาที่อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้ทั่วประเทศ

(2) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

(3) สร้างแบบสอบถามสภาพ ปัญหา และความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของ Likert โดยแบบสอบถามมี 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามสภาพการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ตอนที่ 3 เป็นสภาพปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล และตอนที่ 4 เป็นสภาพความต้องการการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

(4) การหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกลจำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 2 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นโดยรวมว่าแบบสอบถามตรงกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามที่ตั้งไว้ ส่วนรายละเอียดย่อย คือให้เขียนแผนผังแสดงขั้นตอนการเรียนรู้ชุดฝึกอบรมทางไกล และให้แก่แบบทดสอบข้อที่ 1 โดยเปลี่ยนตัวคำถามให้เป็นการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา

3.3.2 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลที่สังเคราะห์แล้วมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลจากงานวิจัยและตัวอย่างชุดฝึกอบรมทางไกล ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับงานของผู้วิจัย และสังเคราะห์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกล

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยดำเนินการโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตชุดฝึกอบรมทางไกล และด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยมาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดฝึกอบรมทางไกลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าชุดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความตรงเชิงเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความคิดเห็นว่าโดยภาพรวมของชุดฝึกอบรมมีความน่าสนใจ

และเป็นชุดฝึกอบรมที่มีความสำคัญในแง่ช่วยแก้ไขปัญหาคำคัญของนักเรียนระดับประถมศึกษา และช่วยแนะนำครูผู้สอนในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียน จากนั้นนำชุดฝึกอบรมทางไกล ไปขอให้ครู 1 คน ทดลองใช้ ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 70.17/73.37 นำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้กับครู 3 คน ทดลองใช้ ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 72.76/74.57 และนำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_1 เท่ากับ 73.27/76

3.3.3 ขั้นตอนที่ 3 การประเมินชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

(1) สร้างแบบประเมิน 2 ลักษณะเพื่อใช้ประเมินระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรมได้แก่ แบบประเมินด้านความรู้ของครูและแบบประเมินความพึงพอใจของครู ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

(1.1) แบบประเมินด้านความรู้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความรู้ของครูภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรม แล้วผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบคู่ขนานเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก วัดความรู้เกี่ยวกับการสอนการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ปรากฏในชุดฝึกอบรมจำนวน 20 ข้อ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และนำแบบทดสอบไปลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ผลการทดสอบ นำมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.77 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.40-1.00 ส่วนแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.73 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33-1.00 นอกจากนี้ในชุดฝึกอบรมยังได้ให้ครูรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมด้านความรู้ของตนเองภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรมด้วย

(1.2) แบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล แล้วผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ เมื่อสร้างแล้วได้หาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เท่ากับ 1 ซึ่งมีบางรายการต้องปรับปรุงด้านภาษา ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.5.1 การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.5.2 การเก็บข้อมูลคุณภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยเชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน มาระดมความคิดเห็นที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3.5.3 การเก็บข้อมูลจากการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและความพึงพอใจของครูโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.2 วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมโดยการหาค่า E1 / E2 การแปลความของข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและความต้องการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ มีระดับดังนี้

ระดับ	1.00-1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
ระดับ	1.51-2.50	หมายถึง	น้อย
ระดับ	2.51-3.50	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ	3.51-4.50	หมายถึง	มาก
ระดับ	4.51-5.00	หมายถึง	มากที่สุด

4. ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้

4.1 ด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ในด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม ครูเคยอบรม ความรู้ภาษาไทย/ วิธีสอนภาษาไทยหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล และเคยรับการอบรมการทำชุดฝึกอบรมทางไกลระดับน้อยที่สุด มีความรู้/ คำนึง/ รับการอบรมโดยใช้ชุด/ รับการอบรมในลักษณะใกล้เคียง/ นำความรู้จากชุดไปใช้ประโยชน์/ นำชุดฝึกอบรมทางไกลที่เป็นสาระความรู้ต่างๆ มาใช้สอนภาษาไทย/ เคยนำชุดฝึกอบรม

ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภาษาไทยมาใช้สอนภาษาไทย ทุกรายการข้างต้นอยู่ในระดับน้อย ชอบเรียนเรื่องต่างๆ จากชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับปานกลาง และมีความสนใจใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับมาก ในด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง และในด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่าทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลด้านสภาพ การใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านมีความรู้เกี่ยวกับชุดฝึกอบรมทางไกล	1.81	1.16	น้อย
2	ท่านคุ้นเคยกับการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	1.54	1.40	น้อย
3	ท่านมีความสนใจในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	3.81	1.27	มาก
4	ท่านชอบเรียนสิ่งต่างๆ จากชุดฝึกอบรมทางไกล	2.83	1.14	ปานกลาง
5	ท่านมีความถนัดในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	2.32	1.45	น้อย
6	ท่านเคยรับการอบรมโดยใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล (ไม่จำเป็นต้องเป็นวิชาภาษาไทย)	1.71	1.57	น้อย
7	ท่านเคยรับการอบรมในลักษณะใกล้เคียงกับการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เช่น การอบรมผ่านระบบateleconference) การอบรมหรือเรียนสิ่งต่างๆ ผ่าน website หรือ การเรียนจาก e-Learning ต่างๆ หรือเอกสารชุด	1.33	1.06	น้อย

ตารางที่ 1 แสดงผลด้านสภาพ การใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	ท่านเคยนำความรู้จากชุดฝึกอบรมทางไกลมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	1.48	1.09	น้อย
9	ท่านเคยนำชุดฝึกอบรมทางไกลที่เป็นสาระความรู้ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย	1.64	1.28	น้อย
10	ท่านเคยนำชุดฝึกอบรมทางไกลที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภาษาไทยโดยตรง มาจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย	1.68	1.57	น้อย
11	ท่านเคยอบรมความรู้ภาษาไทย/ วิธีสอนภาษาไทยหรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	1.89	1.36	น้อยที่สุด
12	ท่านเคยรับอบรมเกี่ยวกับการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล	1.72	1.45	น้อยที่สุด

ด้านปัญหาที่พบหรือคาดว่าจะพบในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ทุกรายการที่สอบถามครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่าปัญหาที่พบหรือคาดว่าจะพบในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่เรื่องชุดฝึกอบรมทางไกลที่อยู่ในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ เมื่ออ่านไม่เข้าใจ ไม่สามารถซักถามหรือขอคำอธิบายจากใครได้ สำหรับรายละเอียดในรายการอื่นปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงปัญหาที่พบหรือคาดว่าจะพบในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่อยู่ในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ เมื่ออ่านไม่เข้าใจ ไม่สามารถซักถามหรือ ขอคำอธิบายจากใครได้	3.37	1.26	ปานกลาง
2	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่มีสื่อประกอบเอกสาร สิ่งพิมพ์ เช่น วีซีดี ต้องมีเครื่องเปิดวีซีดี ทำให้เกิด ความยุ่งยากในการใช้ชุดฝึกอบรม	2.91	1.13	ปานกลาง
3	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่เสนอเนื้อหาหนักหรือ ซับซ้อนทำให้ผู้ใช้ชุดฝึกอบรมต้องใช้เวลาศึกษานาน กว่าจะเข้าใจ	2.87	1.23	ปานกลาง
4	ชุดฝึกอบรมทางไกลที่เสนอแนวคิด เนื้อหาสาระ กว้างๆ เพื่อมุ่งให้ผู้ฝึกอบรมประยุกต์ความรู้ ไปใช้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้ใช้ชุดฝึกอบรมไม่อาจนำ แนวคิดเนื้อหาสาระไปใช้กับกลุ่มนักเรียน ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงได้โดยทันที	2.94	1.45	ปานกลาง
5	ชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษา ไทย ซึ่งเป็นวิชาทักษะ จำเป็นต้องมีการฝึกทักษะ ทางภาษา ได้แก่ ฟัง พูด ดู อ่าน เขียน ผู้ใช้ชุดฝึก อบรมจึงต้องมีเวลาฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ	3.21	1.55	ปานกลาง
6	ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการใช้ชุดฝึกอบรม ทางไกล คือ ผู้ที่มีความตั้งใจ ใฝ่รู้ และสนใจเรียนรู้ ด้วยตนเองโดยมีความมานะอดทน จึงอาจทำให้ เกิดปัญหากับผู้ใช้ชุดฝึกอบรมบางคน	3.34	1.62	ปานกลาง

ด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า ทุรรายการที่สอบถาม ครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า ต้องการ ใช้ชุดฝึกอบรมทุรรายการในระดับมากที่สุด หากพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เรื่อง ต้องการ ชุดฝึกการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย สำหรับรายละเอียดในรายการอื่นปรากฏ รายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ท่านต้องการให้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีสิ่งต่อไปนี้			
1.1	คำชี้แจง และขั้นตอนการเรียนรู้ชุดฝึกอบรมทางไกล	4.70	1.23	มากที่สุด
1.2	แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล	4.71	1.35	มากที่สุด
1.3	แนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.63	1.46	มากที่สุด
1.4	ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.90	1.07	มากที่สุด
1.5	ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียนในวิชาภาษาไทย	4.72	1.64	มากที่สุด
1.6	ตัวอย่างโครงการจัดการเรียนรู้/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน และการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.81	1.07	มากที่สุด

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.7	ชุดฝึกการอ่านและ การเขียนในวิชาภาษาไทย	4.95	1.89	มากที่สุด
1.8	การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.73	1.22	มากที่สุด
1.9	การวัดผลประเมินผลวิชาภาษาไทยด้าน การอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทย	4.84	1.56	มากที่สุด
1.10	แบบฝึกปฏิบัติสำหรับครู เช่น การเขียน แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความ สามารถในการอ่านและการเขียนในวิชา ภาษาไทย	4.77	1.56	มากที่สุด
2	ท่านต้องการให้ชุดฝึกอบรมทางไกลมีสื่อประกอบ ดังต่อไปนี้			
2.1	เอกสารสิ่งพิมพ์ เสนอเนื้อหา และมีแบบ ฝึกปฏิบัติสำหรับครูและชุดฝึกปฏิบัติ สำหรับนักเรียน	4.92	.64	มากที่สุด
2.2	ซีดีเสียง	4.73	.75	มากที่สุด
2.3	ซีดีภาพและเสียง	4.93	.63	มากที่สุด
2.4	การได้พบปะกับผู้ผลิตชุดฝึกอบรมทางไกล ซึ่งคือผู้วิจัยในโครงการนี้เป็นบางครั้ง เพื่อรับคำแนะนำเพิ่มเติม	4.91	1.04	มากที่สุด
2.5	การประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.82	1.67	มากที่สุด
2.6	การเรียนรู้จาก e-Learning	4.62	1.91	มากที่สุด

4.2 ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีค่าประสิทธิภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดลองการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล

รูปแบบ	ค่า E_1	ค่า E_2
แบบเดี่ยว	70.17	73.37
แบบกลุ่ม	72.76	74.57
แบบภาคสนาม	73.27	76

4.3 ผลการประเมินการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้สำหรับครู เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษาในด้านระดับความสำเร็จของชุดฝึกอบรม มีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านความรู้ของผู้ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

รายการ	$\bar{X}$	S.D.
ทดสอบก่อนเรียน	11.07	2.73
ทดสอบหลังเรียน	17.69	1.99

จากตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ของผู้ใช้ชุดฝึกอบรมหลังการอบรมเท่ากับ 17.69 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเพียง 11.07

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ด้านเนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม	3.81	1.60	มาก
	นำเสนอเนื้อหาได้น่าสนใจ อ่านเข้าใจง่าย			
1	เนื้อหามีความครอบคลุมเรื่องการอ่านและการเขียน ในวิชาภาษาไทย	4.63	1.02	มากที่สุด
2	สามารถนำเนื้อหาไปใช้ในการสอนการอ่าน และการเขียนในวิชาภาษาไทย	3.75	1.56	มาก
3	เนื้อหาในชุดฝึกอบรมชุดที่ 1 สามารถนำไปใช้ และช่วยให้นักเรียนอ่านในวิชาภาษาไทยได้	3.64	1.47	มาก
4	เนื้อหาในชุดฝึกอบรมชุดที่ 2 สามารถนำไปใช้ และช่วยให้นักเรียนเขียนในวิชาภาษาไทยได้	3.83	1.24	มาก
5	เนื้อหาในชุดฝึกอบรมชุดที่ 3 สามารถนำไปใช้ และช่วยให้นักเรียนพูดในวิชาภาษาไทยได้	3.72	1.34	มาก
6	ลำดับเนื้อหาสาระ น่าสนใจเมื่ออ่านแล้วจูงใจ ให้ต้องการนำไปทดลองจัดกิจกรรมแก่นักเรียน	3.68	1.47	มาก
7	เนื้อหาสาระครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการ ใช้ชุดฝึกอบรม	3.75	1.24	มาก
	ด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรม			
	ท่านมีความพึงพอใจรายการต่อไปนี้ในระดับใด			
1	การปฐมนิเทศชุดฝึกอบรมทางไกล	4.73	1.15	มากที่สุด
2	การให้คำแนะนำทางโทรศัพท์	4.80	1.08	มากที่สุด
3	การให้คำแนะนำทาง e-mail	4.79	1.54	มากที่สุด
4	การให้คำแนะนำทางจดหมาย	4.66	1.90	มากที่สุด
5	การให้คำแนะนำแบบพบเผชิญหน้า	4.89	1.17	มากที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	การให้คำแนะนำช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการอ่านและการเขียนได้ถูกต้อง	4.65	1.36	มากที่สุด
7	การให้คำแนะนำช่วยให้เกิดความมั่นใจในการออกแบบการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน	4.63	1.92	มากที่สุด
8	ระยะเวลาติดตามการใช้ชุดฝึกอบรม 1 สัปดาห์/ 1 ครั้ง มีความเหมาะสม	4.76	1.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกล ปรากฏว่า ด้านเนื้อหาสาระในชุดฝึกอบรม พบว่า เนื้อหามีความครอบคลุมเรื่องการอ่านและการเขียนในวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อคำถามอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยค่าเฉลี่ยด้านการให้คำแนะนำแบบเผชิญหน้า เป็นตัวเลขค่าเฉลี่ยที่สูงกว่ารายการอื่นๆ

5. สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

1. ด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=20.4$ S.D. =12.3) ด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรม พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=16.8$ S.D. = 9.5) และในด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่าทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ มีประสิทธิภาพ $E_1 / E_2 = 73.27/76$.

3. ผลการประเมินการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านความรู้ คະแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเท่ากับ 17.69 สูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ และด้านความพึงพอใจ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิธีดีประกอบการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการติดตามให้คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล ผู้วิจัยจะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ด้านสภาพ ปัญหา และความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พบว่า ทุกรายการที่สอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง และด้านความต้องการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่า ทุกรายการที่สอบถามอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียน ยังไม่มีการพัฒนามาก่อน จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบรายการคำถามด้านสภาพการใช้ชุดฝึกอบรมในระดับน้อยที่สุดเนื่องจากไม่มีข้อมูลมาตอบ ซึ่งก็สอดคล้องกับคำตอบต่อมาด้านปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมจึงอยู่ในระดับปานกลางเนื่องจากไม่มีข้อมูลสภาพแต่กลุ่มตัวอย่างคิดตามหลักเหตุผลจึงตอบในระดับปานกลาง และทำให้ความต้องการในการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ซึ่งยังไม่มีการพัฒนาขึ้นมาก่อน กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ชุดฝึกอบรมทางไกลมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 อาจเนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 เนื้อหาในเอกสารชุดฝึกอบรม สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นครูสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งประสบปัญหานักเรียนอ่านและเขียนภาษาไทยระดับคำพื้นฐาน ประโยคและข้อความสั้นๆ ไม่ได้ ครูมีแรงกดดันจากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และสังคมที่ตั้งคำถามกับครูภาษาไทยว่าเหตุใดครูจึงไม่สามารถจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนในความดูแลของตนอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ในการปฏิบัติงานจริงครูมีการแสวงหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการสอบถามเพื่อนครูผู้มีประสบการณ์ หรือ นักวิชาการ หรือ อ่านเอกสารความรู้เรื่องนี้ แล้วนำวิธีการมาแก้ไขด้วยตนเอง แต่อาจขาดระบบ ขาดความต่อเนื่อง เข้าใจแนวคิดการสอนการอ่านการเขียนภาษาไทยคลาดเคลื่อน เช่น การบังคับให้นักเรียนอ่านหรือเขียนเป็นเวลา 1 ชั่วโมงที่ครูสอนเนื่องจากเข้าใจว่าวิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนอ่านและเขียนได้ ปัญหาความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการสอนหมดไปเมื่อได้ศึกษาเอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล ได้ดูวีซีดีเสียงและภาพประกอบเอกสารรวมทั้งได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลือในการปฏิบัติตามชุดฝึกอบรม ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นแนวทางในการแก้ปัญหการอ่านและการเขียนภาษาไทยโดยดำเนินการตามคำแนะนำ ตามขั้นตอนหรือทำตามตัวอย่างที่มีอยู่ในชุดฝึกอบรม และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยที่

ให้ความสำคัญกับความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที โดยที่ชุดฝึกอบรมทางไกลนี้ มีการให้ความรู้ในภาพรวมในลักษณะกว้างแต่ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ภาษาไทยระดับประถมศึกษา ขณะเดียวกันก็มีรายละเอียดที่ลึกซึ้งชัดเจนในเรื่องการอ่าน ภาษาไทยและการเขียนภาษาไทย ช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้จัดกิจกรรมและจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ได้จริง

2.2 เอกสารการฝึกอบรมทางไกลประกอบด้วย 1) คำแนะนำการใช้ชุดฝึกอบรม 2) แบบทดสอบก่อนใช้ชุดฝึกอบรม 3) ชุดฝึกอบรม 4) ตัวอย่างกิจกรรมและแผนการจัดการ เรียนรู้ 5) แบบทดสอบหลังใช้ชุดฝึกอบรม 6) เฉลยแบบฝึกหัดท้ายหน่วย 7) รายชื่อเว็บไซต์ ที่สอนภาษาไทย รายละเอียดข้างต้นเป็นเนื้อหาสาระภาษาไทยที่นำเสนอด้วยวิธีการ เชิงระบบเหมาะสำหรับผู้ใหญ่ที่มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งเป็นวิธีที่กลุ่มตัวอย่าง คำนึงง่ายต่อการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้การให้กลุ่มตัวอย่าง ทดสอบก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งจะเก็บความสงสัยไว้ เมื่ออ่านเอกสาร แล้วจะสามารถจดจำได้รวดเร็วเพราะเพิ่งผ่านการคิดหาคำตอบ

2.3 สื่อบรรยายเอกสารการฝึกอบรม ได้แก่ วิชิตภาพและเสียงซึ่งเป็นสื่อที่ให้ รายละเอียดสิ่งต่อไปนี้

2.3.1 มีการทักทาย เกริ่นนำ ชี้แจงถึงความเป็นมาของชุดฝึกอบรมทางไกล และผู้วิจัยบรรยายสรุปเนื้อหาการสอนอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้โปรแกรมเพาเวอร์ พอยท์ซึ่งเหมือนกลุ่มตัวอย่างมาฟังบรรยายแบบเผชิญหน้ากับผู้วิจัยโดยตรง

2.3.2 มีการสาธิตการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียนภาษาไทย โดยได้ถ่ายทอดการสอนภาษาไทยที่เน้นการอ่านการเขียนภาษาไทยในชั้นเรียนของคุณครู ระดับประถมศึกษาซึ่งได้รับรางวัลครูภาษาไทยดีเด่นระดับชาติ และเป็นครูที่มีวิธีการสอน ที่เน้นให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและได้รับความรู้ด้านภาษาไทยที่ชัดเจน มีการแบ่งเวลาในการฝึกทักษะการอ่านการเขียนอย่างเหมาะสม ทำให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เห็นภาพและขั้นตอนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ชัดเจน

2.3.3 มีการับวนการติดตามการใช้ชุดฝึกอบรมที่เป็นระบบได้แก่ ผู้วิจัยพบ กลุ่มตัวอย่าง 1 ครั้ง จากนั้นติดตามการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมโดยทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโทรศัพท์ หรือจดหมายอีก 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังให้กลุ่มตัวอย่างเขียนรายงาน

ผลการใช้ชุดฝึกอบรมระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2 ตามกำหนดเพื่อให้ผู้วิจัยช่วยแนะนำช่วยเหลือกรณีปัญหาการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล

3. ผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล ด้านความรู้และความพึงพอใจ พบว่าด้านความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกอบรมทางไกลฯ พัฒนาจากสภาพปัญหาความต้องการของครูภาษาไทยระดับประถมศึกษา และมีการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม พบว่าชุดฝึกอบรมมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยหลังใช้ชุดฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรม ส่วนความพึงพอใจพบว่าอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้ข้อมูลจากการรายงานผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลระยะที่ 1 และระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 50 คน รายงานว่ามีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีความสามารถ ออกแบบกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่าน การเขียนภาษาไทย และมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถทำให้นักเรียนในความดูแลอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกอบรมในระดับมากถึงมากที่สุด

รายละเอียดของข้ออภิปรายข้างต้นให้ผลตรงกับงานวิจัยชุดฝึกอบรมทางไกลจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ 1) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยคือ ภณิดา มาประเสริฐและสุนนทิพย์ บุญสมบัติ (2552) 2) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยคือ วรณา บัวเกิดและธนรัชฏ์ ศรีสวัสดิ์ (2552) 3) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิด ผู้วิจัยคือ นวลจิตต์ เขาว์กิตติพงศ์และคณะ (2552) 4) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะความเป็นพลโลกของนักเรียนสำหรับครูสังคมศึกษา ผู้วิจัย สิริวรรณ ศรีพหล (2552) 5) การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาवालดอร์ฟ ผู้วิจัยคือวัฒนา มัคคสมันและคณะ (2552) งานวิจัยทั้ง 5 เรื่องข้างต้นมีวัตถุประสงค์งานวิจัยที่คล้ายกันคือ การพัฒนาชุดฝึกอบรม ทดลองใช้และประเมินผลการใช้ชุดฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยเรื่องที่ 1-4 เป็นครูสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูปฐมวัย ผลการวิจัยพบคล้ายคลึงกันดังนี้ 1) ชุดฝึกอบรมทางไกลที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนจากชุดฝึกอบรมของครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และงานวิจัยเรื่องที่ 5

พบว่าการใช้ชุดฝึกอบรมได้เกิดผลกับนักเรียนระดับปฐมวัยศึกษา คือ มีสมาธิ มั่นใจและตั้งใจทำงาน รู้จักแก้ปัญหา มีการวางแผนการทำงาน มีความสุขและมีความคิดสร้างสรรค์

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยสุโขทัย และได้รับความร่วมมือจากคณะครุศาสตร์ไทยที่สอนในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ช่วยในเรื่องการตอบแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล และช่วยทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลฯ รวมทั้งนักเรียนที่ครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่งนำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดลองใช้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัย คณะครูและนักเรียนในงานวิจัยเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). ผลสอบ NT ประจำปีการศึกษา 2562./สืบค้นวันที่ 15 มิถุนายน 2563, จากเว็บไซต์ <https://www.รรักครู.com/23576>.
- _____. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย : กรุงเทพมหานคร.
- จตุรนต์ ฉายแสง. (2564). *ข้อเด็กไทยอ่านไม่ออก* /สืบค้นวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 จากเว็บไซต์ <https://www.komchadluek.net/news/today-in-history/306807>
- นวลจิตต์ เชาว์กิตติพงศ์ และคณะ. (2552). *วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการคิด.สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ภณิดา มาประเสริฐและสุนนทิพย์ บุญสมบัติ. (2552). *วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*

- วรรณ บัวเกิดและธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์. (2552). วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัฒนา มัคคสมัน และคณะ. (2552). วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมเกียรติ ขอบผล. (2563). อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ปัญหาที่ท้าทาย./สืบค้นวันที่ 15 มิถุนายน 2563, จากเว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/414788>.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2552). วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่องการจัดการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาทักษะความเป็นพลโลกของนักเรียนสำหรับครูสังคมศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- หนังสือพิมพ์มติชน. ฉบับวันที่ 8 กรกฎาคม 2550